

2. AI в банківській сфері: чат-боти, вибивання боргів і боротьба із шахраями. [URL: https://aiconference.com.ua/uk/news/ii-v-bankovskoy-sfere-chatboti-vibivanie-dolgov-i-borba-s-moshennikami-96949](https://aiconference.com.ua/uk/news/ii-v-bankovskoy-sfere-chatboti-vibivanie-dolgov-i-borba-s-moshennikami-96949)

3. Banking on Artificial Intelligence. [URL: https://www.wipro.com/businessprocess/why-banks-need-artificial-intelligence/](https://www.wipro.com/businessprocess/why-banks-need-artificial-intelligence/)

4. Richard Smith Artificial Intelligence in Banking: A New Era of Automation and Analytics, Gartner, 2022. [URL: https://www.gartner.com/en](https://www.gartner.com/en)

Ніколенко Л.А.

доцент

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Кучерява Т.О.

доцент

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЕКОНОМІСТІВ

Воєнний стан в Україні вносить певні корективи в систему освіти, адаптуючи її до умов і реалій сьогодення. Опинившись в складних умовах праці, викладачам доводиться переосмислювати та модифікувати існуючі (традиційні) підходи до організації освітнього процесу, пов'язані як з руйнуванням об'єктів критичної інфраструктури, так і з проблеми постачання електроенергії, опалення та частих перерв в навчанні, коли здобувачі освіти повинні перебувати в безпечних умовах під час повітряної тривоги. Це спричинило нові виклики і завдання як перед усією системою вищої освіти, так і перед кожним викладачем. Тому запровадження дистанційного навчання під час воєнного стану є одним із ефективних інструментом для підготовки кваліфікованих фахівців у галузі економіки.

Сьогодні дистанційна форма навчання демонструє свої переваги над іншими формами завдяки своїй значно вищій інформативності, доступності та економічній ефективності. Вона стає більш затребуваною, але зростає актуальність проблем, пов'язаних із організацією навчання різних вікових груп здобувачів освіти, вибором онлайн-платформ для організації освітньої діяльності студентів-економістів, підвищенням цифрових компетентностей усіх учасників освітнього процесу, поєднанням традиційних методів навчання зі специфічними для дистанційної освіти. Вона також потребує менше часу та енергії для засвоєння знань, є значно мобільнішою та комфортнішою ніж інші форми навчання.

Дистанційне навчання дозволяє зберігати навчальний процес та дає можливість долучатися до здобуття освіти в будь-якому місці та в будь-який час, що може бути особливо важливим у зв'язку з переміщенням та евакуацією населення. Проте для успішного впровадження інноваційних педагогічних технологій при підготовці економістів треба бути готовими як до зміни основних методологічних принципів надання освітніх послуг, так і до роботи в онлайн-середовищі з необхідними комп'ютерними навичками. Навчання за дистанційними технологіями має свої особливості, які можна трактувати з точки зору як переваг, так і недоліків. Розглянемо найпоширеніші проблеми в цьому напрямку.

- *Організація дистанційного навчання.* Дистанційне навчання – це освітня модель, де студенти та викладачі з'єднуються за допомогою технології, щоб переглядати лекції, надсилати завдання та спілкуватися один з одним як в синхронному так і в асинхронному режимах. Студенти навчаються у повністю віртуальному середовищі. В сучасних умовах є найбільш поширеним у вищій освіті, що дозволяє студентам з різних географічних регіонів взаємодіяти з академічною установою та іншими студентами онлайн і навчатися гнучко, у власному темпі, працюючи над поставленим завданням. Онлайн-навчання стосується курсу, який повністю подається віртуально.

- *Технологія дистанційного навчання.* Переважна більшість закладів вищої освіти України в сучасних реаліях створює нове освітнє середовище, в якому студенти отримують доступ до інформаційних ресурсів у будь-який час і в будь-якому місці, використовуючи електронні та

мобільні освітні технології, що робить навчальний процес більш привабливим, демократичним та зручним, а також заохочує студентів до самоосвіти та навчання впродовж життя. Такі зміни освітньої галузі вимусили адаптуватися вищі навчальні заклади то сьогодення та інвестувати в найсучасніше програмне забезпечення для онлайн-викладання/навчання. Варто зазначити, що використання дистанційних курсів в період воєнного стану в Україні є майже єдиним способом забезпечення безперервності процесу вищої освіти [1]. А поєднання нових технологічних інструментів з "традиційним" навчанням створили реальні можливості надання та отримання освітньої послуги кожним учасником освітнього процесу. Постає необхідність використовувати інтелектуальні системи та розробляти програми, які допомагають здобувачам освіти вивчати матеріал більш ефективно, а також використовувати алгоритми машинного навчання для персоналізації навчального процесу та його адаптації до індивідуальних потреб студентів за рахунок поєднання онлайн та офлайн навчання, розвитку інтерактивних способів взаємодії учасників освітнього процесу, розширювати можливості взаємодії здобувачів і викладачів, відповідати високому рівню технічної та цифрової компетентності.

- *Методика дистанційного навчання.* Дистанційне навчання визначають, як підхід до викладання та навчання, що являє собою прикладну освітню модель або її частину, засновану на використанні інструментів і засобів масової інформації, що полегшують доступ до навчання, спілкування та взаємодії, підтримуючи прийняття нових методів розуміння й розвитку навчання [2]. Дистанційне навчання – це нова парадигма, яка створює нове освітнє середовище, завдяки якому здобувачі мають доступ до матеріалів курсу, засобів масової інформації, інструкцій та додатків у будь-який час і в будь-якому місці. Щоб освітній акт досяг своєї мети, він повинен передусім бути ефективним.

- *Соціальна взаємодія* є одним з основоположних елементів будь-якої спільноти (особливо студентської). Дистанційне навчання не сприяє соціальній взаємодії, а навпаки, призводить до соціальної ізоляції, що позбавляє найбільш комунікативних і відкритих людей можливості спілкуватися та інтегруватися в соціальне середовище і не має значного впливу на сором'язливих студентів [3]. Це і є одним із найбільших недоліків дистанційного навчання. Тому використання дистанційного навчання як альтернативи традиційному (аудиторному) навчанням лише збільшить відчуття соціальної ізоляції. Тут значущу роль здобуває саме викладач. І до своїх професійних компетенцій потрібно залучати психологічні методи та інструменти. Також враховувати потреби здобувачів вищої освіти щодо онлайн/офлайн присутності на занятті, сприяти зростанню рівня відповідальності, самодисципліни, тайм-менеджменту, самомотивації та саморозвитку учасників освітнього процесу, заохоченню сором'язливих студентів через дискусійні форуми з метою комунікації. Завдяки цьому дистанційне навчання допомагає усунути перешкоди у спілкуванні та формуванні особистих стосунків.

- *Особистісно-орієнтоване навчання*, яке проявляється у переході від колективної діяльності, де важливу роль відіграє взаємодія у великій чи малій групі, до прямого чи опосередкованого спілкування. Цей принцип впливає на всі аспекти освітнього процесу: від організації робочого простору до освітньої програми та оцінювання її результатів. Змінюється роль та організація фізичного простору, ментального простору і часового простору, яке робить здобувача активно залученим до процесу навчання, а не обмежує пасивною участю у навчанні, сприйнятті інформації та виконанні домашніх завдань. Так, навчання у спеціально створених середовищах (наприклад, платформа MOODLE) полягає в тому, що навчальним процесом керує і контролює сам здобувач. Навчальне середовище дозволяє йому індивідуалізувати свій навчальний процес, у тому числі завдяки участі у виборі власної стратегії навчання. В умовах такої моделі викладач виконує консультативну роль.

Війна стала стресом для всіх учасників навчального процесу. Перед викладачами постало чимало нагальних проблем: від заходів щодо безпеки здобувачів освіти, до розробки та редагування робочих програм навчальних курсів. Досить важко якісно організувати дистанційне навчання за напрямками підготовки та спеціальностями, на яких передбачена велика кількість практичних занять. Навіть найсучасніші комп'ютерні тренажери не замінять майбутнім економістам практичного досвіду. Але, незважаючи на недоліки, технології дистанційного навчання є могутнім засобом пізнання. Щоб підвищити ефективність нових інформаційних технологій у навчанні, слід сформувати

певну систему, яка передбачає інше розуміння сутності навчання, ролі викладача і студентів у цьому процесі, взаємовідносин викладача і студентів, оснащення робочих місць викладача і студентів.

Дистанційне навчання, організоване із застосуванням сучасних цифрових онлайн-інструментів, створює всі умови для проведення занять, перетворюючи навчання студентів на захоплюючий процес, без втрати якості освіти. Для України дистанційне навчання стає невід'ємною частиною для навчання і саморозвитку здобувачів вищої освіти, що інтенсивно розвивається та впроваджуються в освітній процес навчальних закладів під час розвитку онлайн-освіти в контексті воєнних реалій. Механізми дистанційного навчання будуть тільки вдосконалюватися, що вплине на поширення та розвиток онлайн-освіти в цілому. Таким чином, в сучасних умовах навчання за дистанційними технологіями у вищій школі є потребою сьогодення, цінним і реальним способом здобуття вищої освіти.

Перелік використаної літератури:

1. Гуц Н.А. Дистанційні платформи для навчання і саморозвитку здобувачів вищої освіти в умовах воєнного часу/Н.Гуц., М. Ячменик, О. Руда//Академічні візії. – 2023. – № 16. – С. 92-98.
2. Лобач Н. Впровадження інноваційних педагогічних технологій у вищій освіті для забезпечення якісного дистанційного навчання в умовах воєнного стану/Н. Лобач, М. Саєнко, Л. Ісичко//Актуальні питання гуманітарних наук. – 2023. – № 61, т. 2. – С. 255–259.
3. Даниліна С.О. Переваги та недоліки дистанційного навчання в умовах воєнного стану/С. Даниліна//Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку – 2023. – № 5. – С. 122-124.

Новінський В.П.

доцент

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Попенко В.Д.

доцент

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

ФОРМАЛІЗАЦІЯ ЗАДАЧІ ФОРМУВАННЯ ГОЛОВНОГО КАЛЕНДАРНОГО ПЛАНУ В ПРОЦЕДУРІ ПЛАНУВАННЯ MRP II

В наш час найбільш поширеною методикою управління виробництвом є методика MRP II (Manufacturing Resource Planning), вона була розроблена в кінці 20-го сторіччя американською асоціацією APICS (American Production and Inventory Control Society), та у 21-му сторіччі набула додаткового розвитку та просування в практику управління у виробничій бізнес сфері, це визначається наступними факторами: вона є найбільш комплексною теорією, яка незалежна від типу виробництва (дискретне-неперервне, одиничне-серійне-масове, виробництво на склад-на замовлення тощо); визначає побудову системи управління, як сукупність виконання фаз процесу управління: планування, організацію діяльності, обліку та нормування; з основою систем класу ERP (Enterprise Resource Planning). На світовому ринку ERP систем кожний вендор – розробник системи цього класу має методику MRP II як базову для ERP модулів управління виробництвом.

APICS в APICS Dictionary [1] дає наступне визначення систем класу MRP II.

Планування ресурсів виробництва (Manufacturing Resource Planning – MRP II) – метод ефективного планування всіх ресурсів виробничої компанії. В ідеалі він виконує операційне планування в натуральних одиницях виміру, фінансове планування у вартісних одиницях виміру, і містить у собі можливості моделювання для відповіді на питання "а що буде, якщо...?". Він складається з безлічі процесів, кожен з яких пов'язаний з іншими: бізнес-планування, планування виробництва (планування продажів та операцій), розробка головного календарного плану виробництва, планування потреби в матеріалах, планування потреби в потужностях та системи підтримки контролю виконання за потужностями та матеріалами. Результат таких систем